

Van onze wieg tot ons graf: zijn we tevreden over de zorg?

Van onze wieg over ons ziekbed tot ons graf. Op momenten dat we zorg nodig hebben, verwachten we een waterdichte regeling van de overheid. Maar die laat het geregeld afweten. De huidige Vlaamse regering worstelt zowel met de opvang van baby's als met de zorg voor ouderen. De federale met een half miljoen langdurig zieken.

Hoe gaan we om met onze oudsten en onze jongsten? Een wandeling door Hasselt volstaat voor een paar antwoorden. Toch op de meest voor de hand liggende vragen. Zoals Nelly Olivier (86) die stellig zegt wat veel van haar generatiegenoten denken. "Nee, ik wil niet naar een rusthuis". Haar zoon heeft een mooie serviceflat gekocht in het Ursulinenhof, pal in het hart van de stad. Nelly kon er intrekken, maar heeft ook daar geen zin in. Ze blijft liever in haar eigen omgeving. "Die flat staat al sinds november leeg en hebben we nu te koop gezet", zegt schoondochter Marijke Bervoets. "Verhuren is niet makkelijk. Bewoners moeten namelijk ook betalen voor de diensten en dat is te duur." Nelly krijgt nu zorg aan huis en die is gratis. "Al drie jaar", zegt Nelly. "'s Morgens trekken ze me mijn steunkousen aan en 's avonds trekken ze die weer uit. Verder krijg ik druppels in mijn ogen en wassen ze me."

Op pad in Kleine-Brogel: "Schrik? Als er oorlog uitbreekt, gaan wij er toch als eersten aan"

"Mijn man en ik hadden een plek gevonden in Villa Temporis, maar dat ligt zo afgelegen. Ik zag dat niet zitten en ben in ons appartement aan de Molenpoort in Hasselt gebleven. Mijn man nam dan gele taxi's van daar tot bij mij"

Anonieme getuige

De situatie van Nelly verduidelijkt in elk geval dat investeren in serviceflats niet zo'n goed idee is als makelaars voorspiegelen. Al kan niet iedereen op zijn 86ste nog thuis wonen. Een andere dame van ongeveer Nelly's leeftijd heeft zelfs haar appartement aan de Hasseltse Molenpoort ingewisseld voor een serviceflat waar Familiehulp helpt met het huishouden en het Wit-Gele Kruis met de zorg. "Ik zou eigenlijk niet mogen klagen", zegt ze al duwend tegen een stevige rollator met ingebouwde paraplu. Maar dat ze onlangs haar man is verloren, maakt die tevredenheid over de zorg niet goed. "Toen mijn man 90 werd, zou hij op aanraden van de dokters naar een rusthuis gaan. Maar die waren overal volzet. Uiteindelijk hebben we na een jaar een plek gevonden in Villa Temporis, maar dat ligt zo afgelegen." Villa Temporis ligt aan sporthal de Alverberg nog altijd binnen de Grote Ring van Hasselt, maar voor Nelly was dat veel te ver

van enig leven. “Ik zag dat niet zitten en ben in ons appartement aan de Molenpoort in Hasselt gebleven. Mijn man nam dan gele taxi’s van daar tot bij mij. Tot de taximaatschappij failliet ging. In maart ben ik dan verhuisd naar een serviceflat en even later is hij gestorven.” Aan Z33 komt een hele groep mensen voorbij op weg naar de inhuldiging van de struikelstenen voor nazislachtoffers in de Demerstraat. De interesse van de dame is meteen gewekt. We willen wel met haar meewandelen maar dat wil ze niet. “Je moest eens weten hoe traag ik ben.”

Winst op zorg

Welzijn is na onderwijs de grootste uitgavepost in de Vlaamse regering. Dit jaar is daar 16,7 miljard euro voor voorzien. Veel geld en toch zijn er veel klachten. Vlaams minister van Welzijn Hilde Crevits (CD&V) heeft geprobeerd om af te lijnen wat de winst op de zorg is, zodat daar paal en perk aan kan worden gesteld. Een discussie die vooral opgaat in de ouderenzorg, waar de commerciële woonzorgcentra in handen zijn van beursgenoteerde bedrijven. Maar dat decreet is op het allerlaatste moment niet door het parlement geraakt, omdat oppositiepartijen Groen en Vooruit dat afdeden als juridisch broddelwerk. De volgende regering zal die discussie wellicht voortzetten. Volgens berekeningen van het Planbureau woont één op de acht 80-plussers in een woonzorgcentrum. De rest woont thuis, maar maakt daar wel vaak gebruik van thuisverpleging of gezinshulp. De thuisverpleging is gratis, maar de vraag is voor hoe lang nog. “In Wallonië en in Brussel vragen de thuisverpleegkundigen ook een bijdrage van de patiënt”, legt woordvoerder van het Wit-Gele Kruis Marie Landsheere uit. “In Vlaanderen doen we dat niet, maar we mogen dat wel. Als de financiering niet structureel verandert, dan zal de rekening bij de patiënt belanden.” Aangezien de dienst gratis is, hebben mensen ook geen schroom om daar zo veel mogelijk gebruik van te maken. Dat is net ook het tere punt. In Brussel en Wallonië vragen ze daarom remgeld. Maar thuisverpleging bespaart de overheid tegelijk ook geld. Want zorg in een woonzorgcentrum kost niet alleen de bejaarde, maar ook de belastingbetaler meer.

Er zijn trouwens ook bejaarden die liever geen verpleegkundige zorg meer krijgen. Zoals een dame die in het gezelschap van een hulpverlener door Hasselt struint. “Ze helpt me met boodschappen, met betalingen en met koken. Eén keer per week”, zegt ze. Voor de rest krijgt ze geen zorg aan huis. “Ik heb ooit – na een operatie – wel hulp gekregen van het Wit-Gele Kruis. Een jonge man, maar daar was ik niet zo tevreden van. Je moet weten dat ik rechts geen heupgewricht meer heb. Maar mijn heup bleef bij het wassen nat. Bovendien kwam hij op zondag ergens tussen 8 en 12 uur. Daar moest ik dan dus de hele tijd op wachten. Nu was ik me zelf.” Of

ze nog enige ontspanning heeft? “Elke namiddag ga ik in de brasserie van het Ursulinenhof iets drinken.” Dat is de brasserie van de serviceflats waar Nelly niet naartoe wil.

“Mijn contract loopt af en ik moet me eigenlijk inschrijven bij VDAB. Maar dan moet ik ook actief op zoek naar werk. Wie vangt mijn baby dan op?”

Anonieme moeder

Kinderopvang

De laatste fase van ons leven is niet de enige die beter geregeld kan worden. De eerste is dat ook. Kinderopvang is een dossier dat de Vlaamse regering erg zuur opbrak en de kop kostte van Wouter Beke als minister van Welzijn (CD&V). Ondanks de 1,1 miljard euro die daar dit jaar een wordt besteed, dubbel zoveel als in 2019. De Toekomstgroep Kinderopvang – een groep experts aangesteld door de Vlaamse regering – heeft in maart opgelijst wat er moet gebeuren: een begeleider mag maximaal 5 kinderen opvangen in de plaats van 9 en de komende tien jaar zijn er 29.000 extra opvangplaatsen nodig. Een derde meer dan nu. Bovendien willen de experts af van de pas ingevoerde regel waarbij ouders die minstens 4/5 werken voorrang krijgen. Die regel wordt intussen door tal van middenveldorganisaties aangevochten bij het Grondwettelijk Hof. CD&V was trouwens zelf geen fan van die regeling, N-VA daarentegen wel.

Het gebrek aan kinderopvang heeft in elk geval een enorme impact op carrières van jonge moeders. Zo blijkt ook uit een verhaal dat we optekenen op de Grote Markt in Hasselt.

“Mijn dochtertje van 2 jaar en 9 maanden is nog nooit naar de kinderopvang geweest”, zegt een jonge moeder van twee. Met dank aan de grootouders. Maar voor haar zoontje dat in februari is geboren, lukt dat niet, dus is ze op zoek gegaan naar opvang. “Na mijn positieve zwangerschapstest heb ik meteen gemaaild naar de crèche. Hij kan er pas in november terecht.” Die periode moet ze dus overbruggen. Eenvoudig is dat niet. “Dus heb ik me goed geïnformeerd bij de vakbond en het ziekenfonds. Mijn contract loopt af en ik moet me eigenlijk inschrijven bij VDAB. Maar dan moet ik ook actief op zoek naar werk. Wie vangt mijn baby dan op? Gelukkig heeft mijn huisdokter me nog wat ziekteverlof gegeven, anders wist ik echt niet hoe ik het moest klaarspelen. Ouderschapsverlof? Daarvoor moet je een jaar bij dezelfde werkgever werken. Met die uitkering zou ik de lening van ons huis wel kunnen betalen, maar niet het eten. Nee, kinderopvang is in dit land niet goed geregeld. Onze politici zouden eens moeten gaan kijken hoe ze dat in Scandinavië klaarspelen. Daar mogen ouders lange tijd betaald thuisblijven. Laat ouders toch zelf voor hun kinderen zorgen, zo hechten ze zich ook beter aan de ouders en los je veel latere problemen op. Ik wil graag werken hoor, maar de uren moeten wel te combineren zijn met die van een crèche. Vroeger werkte ik bij een bakker, maar daar moest ik om zes uur aan de slag, terwijl de crèche pas om 7 uur opent. Waar moet ik mijn kinderen intussen dan steken? In de diepvries?”

Langdurig zieken

De jonge moeder kaart zonder het zelf te beseffen een ander probleem dan kinderopvang aan: de ziekteverzekering waar je niet noodzakelijk ziek voor moet zijn. Al leert navraag bij bijvoorbeeld vakbond ACV dat ze mensen nooit adviseren om zich in zo'n situaties ziek te melden. "We houden ons aan de wet", zegt Joke Man voorzitter van ACV-Limburg. Een jonge moeder die zo probeert om even een moeilijke periode te overbruggen duikt niet eens op in de statistieken van de 500.000 langdurig zieken. Daarvoor moet je minstens één jaar ziek zijn. De laatste cijfers dateren van 2022. Daarvan zijn er volgens Federaal minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke 80.000 weer deeltijds aan het werk. Maar die groep is deze legislatuur niet geslonken. Vandenbroucke heeft de regels voor de ziekenfondsen wel aangescherpt. Hij wil ook af van het systeem van hoe meer zieken hoe meer centen voor de ziekenfondsen en wil net de succesvolle begeleiding naar werk belonen. Als Vandenbroucke – zoals hij zelf graag wil – in de volgende regering zijn werk wil afmaken, zal duidelijker worden of dit echt tot een kentering leidt.

Gelukkig zijn er ook ouders die wel opvang vinden en de kans krijgen om hun ouderschapsverlof op te nemen. Zoals Yuzlem Alieva en haar man Yumer Aliev. Ze zitten samen met hun peuter Ensar (1) op een bankje. "Ik heb geluk met de kinderopvang", zegt Yyzlem. "Ik was al vier maanden zwanger toen ik op zoek ben gegaan naar opvang. Die heb ik meteen gevonden. Bij de Sijsjes in Houthalen. Mijn vriendinnen uit Hasselt en Genk hebben minder geluk." Zowel Yuzlem als haar man genieten van een dagje ouderschapsverlof. "Dat nemen we samen op. Eén dag per week. Van ons eerste kind, daarna is er nog dat van Ensar. Een zeer goede regeling."

Van onze wieg over ons ziekbed tot ons graf. Op momenten dat we zorg nodig hebben, verwachten we een waterdichte regeling van de overheid. Maar die laat het geregeld afweten. De huidige Vlaamse regering worstelt zowel met de opvang van baby's als met de zorg voor ouderen. De federale met een half miljoen langdurig zieken.

Limburgers

Hoe gaen we om met een ouder die een zorg nodig heeft? Het is een vraag die niet alleen ouderen maar ook hun naasten oproept. Toch is de manier van de Vlaamse overheid om met deze vraag om te gaan niet altijd even duidelijk. "Nu, ik wil niet naar een rusthuis," zegt een vrouw van 85 jaar die in een woonzorgcentrum woont. "Ik wil thuis blijven, maar ik heb ook hulp nodig. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden."

"Mijn contract loopt af en ik moet me eigenlijk inschrijven bij VDAB. Maar dat moet ik ook actief op zoek naar werk. Wie vindt mijn baby dat op?"
— *Christine van der Vliet*

De Vlaamse overheid wordt door de Vlaamse media vaak afgebeeld als een organisatie die niet weet wat ze doet. Dit is niet helemaal juist. De Vlaamse overheid heeft een aantal belangrijke taken die ze moet uitvoeren. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden.

Wiel op weg
Wiel is in de omgeving van de gemeente gelegen. Het is een gebied dat wordt gebruikt voor landbouw en recreatie. Het is een gebied dat wordt gebruikt voor landbouw en recreatie.

Over de afname van de zorgkosten wordt er veel gesproken. Het is een vraag die niet alleen ouderen maar ook hun naasten oproept. Toch is de manier van de Vlaamse overheid om met deze vraag om te gaan niet altijd even duidelijk. "Nu, ik wil niet naar een rusthuis," zegt een vrouw van 85 jaar die in een woonzorgcentrum woont. "Ik wil thuis blijven, maar ik heb ook hulp nodig. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden."

De Vlaamse overheid wordt door de Vlaamse media vaak afgebeeld als een organisatie die niet weet wat ze doet. Dit is niet helemaal juist. De Vlaamse overheid heeft een aantal belangrijke taken die ze moet uitvoeren. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden.

Kinderopvang
De Vlaamse overheid wordt door de Vlaamse media vaak afgebeeld als een organisatie die niet weet wat ze doet. Dit is niet helemaal juist. De Vlaamse overheid heeft een aantal belangrijke taken die ze moet uitvoeren. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden.

De Vlaamse overheid wordt door de Vlaamse media vaak afgebeeld als een organisatie die niet weet wat ze doet. Dit is niet helemaal juist. De Vlaamse overheid heeft een aantal belangrijke taken die ze moet uitvoeren. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden. Het is niet makkelijk om te vinden.